

Mnogo teh najemnikov in podnajemnikov povzelo je pač slovenske šege in navade; nekateri so celo svoja nemška in druga imena prekrstili v slovenska. Tako se je n. pr. plemenitaž Torre jel imenovati Turna, Katzenstein Kocijanarja, Gallenberg Ostrovharja, itd. A kaj vse to! Sreča slovenskega le niso imeli nikdar.

Vendar slovenski jezik ni se dal kar meni nič, tebi nič zatreti tako hitro. Skoro do 14. stoletja je bil gospodar po Kranjskem, Koroškem, v Istri, po Goriškem in Štajarskem. Tako pripoveduje nemški pesnik iz 13. stoletja Ulrik Lihtenstein, ki je preoblečen v Venero potoval proti Veneciji, da ga je Koroški deželni knez pozdravil slovenski: Buge was primi, gralva Venus! (Bog vas sprimi, kraljeva Venus!) Vemo tudi, da so menihi po kranjskih samostanih pisali že v 12. stoletju v slovenskem jeziku. Na Vipavski šoli učila se je že v 15. stoletju slovenščina poleg nemščine. Ta šola je bila tedaj prva, v kateri se je gojila slovenščina na Kranjskem. Koroški knezi so se postavljali v slovenskem jeziku in so tudi slovensko prisegali. In tako še marsikaj.

Ob veljavo je pa prišel slovenski jezik najprvo na Zgornjem Štajarskem in na severnem Koroškem. Tam so bili grajščaki in njihovi hlapci najhujši Nemci, ki so s časom svoje podložne Slovence kar čisto ponemčili. — Furlanija se je poitalijančila, in Benečani so jeli posedati bregove po Istri ter naseljevati po njih svoje rojake Lahe.

Tudi po Kranjskem so se naseljevali Nemci; a skoro povsod, n. pr. v Sorici, Bitnem i. t. d. so se poslovenili. Le na Kočevskem so ohranili svojo nemško narodnost. — Sedaj je na Kranjskem 28033 Nemcev. Kočevski okraj sam jih šteje 14736, Ljubljana jih ima 5127, občina Bela Peč na Gorenjskem 635, trg Litija pa 49. Drugi so raztrošeni po vsi deželi. Najmanj Nemcev ima logaški okraj.

(Dalje prih.)

Kmetijski pouk v ljudski šoli.

Spisal A. Likozar.

(Dalje.)

Badar je gornja plast zemlje glinasta in se pod njo nahaja še bolj čista glina, da vode nič ne prepušča, torej vsa deževnica zaostaja v orni zemlji, je močvirnata zemlja. Močvirnata zemlja je brez odpeljave vode zelo slaba, ker se zemlja vsled preobilne mokrote skisa in ker ne moreta zrak in toplota do nje.

Apnenec, glina in kremen so rudnine, zato imenujemo tudi prst, ki je nastala iz omenjenih rudnin, rudninsko prst. Razen teh treh rudnin imamo v zemlji še sledeče rudnine: gips, kali, železo, fosfor, kuhinjsko sol itd. Rekli smo že, da je vsaki zemlji primešanih nekaj živalskih in rastlinskih odpadkov. Razkrojene živalske in rastlinske odpadke imenujemo sprstenino (humus).

Največ sprstenine se nahaja po gozdeh, kjer drevesno listje in veje odpadajo in sprstené. Taka zemlja je zelo rodovitna ter jo imenujemo gozdno zemljo. Tudi gnoj in nastelja sprstené. Tako zemljo, ki ima mnogo sprstenelega gnoja v sebi, imenujemo vrtno zemljo.

Sprstenina (humus) ima črno barvo, zato je tudi vsa zemlja, v kateri je dosti humusa, bolj temna ali celo črna.

Ker ima humus vse redilne snovi v sebi, zato stori zemljo zelo rodovitno. Pa tudi v drugem oziru izboljšuje humus zemljo. Humus ima to lastnost, da silno veliko mokrote povzije, da celo mokrote iz vlažnega zraka srka,

zato je posebne važnosti v peščeni in apneni zemlji, da rastline ne trpe toliko radi suše.

Ker je sprstenina zelo rahla, zato izboljšuje tudi glinasto zemljo, ker jo rahlja, da dohaja v njo toplota in zrak, brez katerega se razne snovi ne dajo razkrojiti. Da sta toplota in zrak posebno važna za razkrojitev, vidimo pri šoti. Šota ni nič drugega kakor vsahnjene močvirske rastline, ki pa vsled preobile mokrote niso prišle v dotiko z zrakom in razno toploto in niso mogle sprsteneti, ampak je nastala kisla sprstenina, ki ni za živež rastlinam.

Naši dopisi.

Iz „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“. Direktorij „Zaveze“ je imel doslej štiri seje. Važnejše stvari, ki so se rešile, so bile: Prof. J. Holub v Pragi, Slovenski Matici in Glasbeni Matici v Ljubljani so se poslale zahvale za predmete, darovane „šolskemu muzeju“. Banki „Slaviji“ se je poslal izkaz vseh zavarovancev (učiteljev itd.) s prošnjo, da zadevo ko hitro mogoče reši.

Ravnateljstvo c. kr. zaloge šolskih knjig je darovalo „šolskemu muzeju“ 74 slovenskih in hrvatskih šolskih knjig. Kranjska hranilnica v Ljubljani je odgovorila, da ne more za „šolski muzej“ ničesar prispevati.

Italijansko učiteljsko društvo v Gradiški je poslalo „Zavezi“ poziv, v katerem predlaga, da se konstituira nekaj odsek, ki naj sestavi in izroči do 2. grudnia l. l. Nj. Veličanstvu spomenico o učiteljskem gmotnem stanju. Ker je ta dopis došel prepozno ter je tudi pisan le v italijanskem in nemškem jeziku, in ker je slovensko učiteljsko primorsko že samo storilo potrebne korake v tem oziru, se o tem dopisu ni dalje razpravljalo. Pač pa se je ravno v tej zadevi stopilo v dogovor s češko učiteljsko zavezo v Pragi, o čemur bomo pozneje natančneje poročali.

Nj. Prezvisečnosti ministrskemu predsedniku se je na občno željo poslala prošnja, da bi se pri delitvi jubilejnih medalij oziralo tudi na učiteljsvo. Tej prošnji se z razpisom z dne 19. listopada l. l. št. 1526 ni ugodilo.

Učiteljsko društvo v L. praša, kakšno stališče zavzema „Zaveza“ napram novoustanovljenemu društvu „Naša straža“, ki je pri konstituiranju svojega odbora popolnoma prezrla učiteljski stan, ki bi se moral vendar pri tem društvu posebno uvaževati. — Sklenilo se je priporočati učiteljsvju, da podpira to društvo (kot člani) ter da bo „Zaveza“ potem že storila potrebne korake.

Odboru „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ poslala se je — v zmislu sklepa glavne skupščine — primerna uloga glede prevzetja „Učiteljskega Tovariša“ v Zavezino last, s prošnjo, da postavi to važno točko na dnevni red prihodnjega občnega zbora.

Neko spodnje-štajersko učiteljsko društvo nam je poslalo sledeči dopis:

„Učiteljsko društvo za okraj odločno obsoja: 1. Poklonitev zavezinega direktorija ljubljanskemu knezoškofu v imenu slovenskega učiteljsva, ker s tem direktorij brez miselnosti izroča slovensko učiteljsvo in šolo klerikalizmu in torej reakciji. 2. Postopanje direktorija proti nameravani in zaprejeni interpelaciji naših delegatov glede sub 1. navedenega. — Direktoriju se naroča, da svoje postopanje glede navedenih točk podpisane društvu opraviči, sicer bode to prisiljeno, svoje konsekvence izvajati.“

Temu društvu se je odgovorilo s pozivom, naj se poslužuje v občevanju z „Zavezo“ dostojnejšega tona ter naj v tem zmislu prenarejeno ulogo zopet predloži. — Kam pa pridemo! Direktorij „Zaveze“ vendar ni podrejen posameznim učiteljskim društvom, nasprotno, on stoji na čelu naše organizacije. Odgovoren je sicer za svoje postopanje, a le upravnemu odboru oziroma delegaciji „Zaveze“. Ako bi se pripoznalo prej omenjeno načelo, bi imel direktorij vendar nekoliko preveč gospodarjev za tako majhno število podložnikov! Navzlic temu pa je bil direktorij vedno pripravljen po možnosti ustreči

raznim željam posameznih društev in bode to tudi v prihodnje. Kar pa more najmanj zahtevati, je dostojnost v izrazih.

Ker se je pa o tem predmetu tudi pri nekem drugem spodnještajerskem učiteljskem društvu razpravljalo, sklenil je direktorij pojasniti to zadevo v „Popotniku“.

Najpoprej bodi povedano, da je bil odgovoren v tej zadevi upravni odbor, ne pa direktorij, kar je bilo razvidno iz dotičnih poročil. Prosimo torej nekoliko večje pazljivosti! (Sicer je pa zdaj izvoljen nov upravni odbor!) Nikakor pa ni res, da bi bil direktorij (recte: upravni odbor) preprečil dotično interpelacijo. Tega ne more! Interpelacije so dovoljene vsakemu Zavezinemu članu (t. j. pri glavnih skupščinah), tudi če so še tako „brezmiselne“. Kolikor nam je znano, so nekateri gg. tovariši — pa ne samo odborniki — pojasnili gg. interpellantom privatnim potom to zadevo. Uspeh tega pojasnila je bil, da se interpelacija ni stavila. S tem pa so gg. interpellantje priznali, da so s pojasnilom zadovoljni, da nimajo več vzroka interpelirati, da se torej strinjajo z postopanjem odborovim. To je logični sklep. Ako ne, naj bi bili interpelirali! Upravni odbor bi bil seveda tudi izvajal konsekvence. To je pa bilo za gg. interpellante pač vseeno! Ako kak odbor postopa „brezmiselno“, je bolje, da ga ni in da dá prostor drugemu, sposobnejšemu. Toliko glede „zaprečenja“. — Upravni odbor pa je bil res mnenja, da bi bila ob tedanji priliki taka interpelacija neumestna in nepotrebna. Interpelacija bi bila vzbudila gotovo pozornost nekaterih krogov in temu bi sledil boj in polemika po raznih časnikih — brez potrebe. A „Zaveza“ je praznovala takrat 50letnico vladarstva našega presvitlega cesarja ter ob enem svojo 10letnico! Ali bi bilo — ne glede na druge razloge — umestno, profanirati ta dan z interpelacijo, ki bi rodila le razpor? Menimo, da ne. — „Zaveza“ je dozdaj že marsikateriga sloven. škofa pozdravila — brez interpelacije. Dotičnim gospodom bodi v tolažbo tudi povedano, da so sedanjega ljubljanskega knezoškofa razun „Zaveze“ pozdravile še druge osebe in korporacije iz najvišjih vojaških in uradniških krogov, ne da bi se bile vsled tega „poklerikalile“. Opozarjamo tudi, da je „Zaveza“ opetovano naglašala in še pri IX. glavni skupščini soglasno sklenila: „Slovensko učiteljstvo, združeno v „Zavezi“, se izreka za složno delovanje z duhovščino v prosep sloven. naroda.“ Kaj se to pravi? — K sklepu omenjamo še, da je novi knezoškof ljubljanski odkritosrčen prijatelj slovenskega učiteljstva, ter da je to že večkrat dejansko pokazal. Sapienti sat? D. Č.

Vestnik.

Cesarja Franca Jožefa I. jubilejska ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem: Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani ranjkemu Mateju Močniku v spomin 50-10 gld.; gđc. Bauer Alojzija, nadučiteljica v Ljubljani, 3 gld.; gđc. Konehegg Friderika, učiteljica v Ljubljani, 2-40 gld.; gđc. Raunacher Ema, učiteljica v Ljubljani, 2-40 gld.; gđc. Illerschitsch Franja, učiteljica v Ljubljani, 1-80 gld.; gđc. Golf Klotilda, učiteljica v Ljubljani, 1-80 gld.; gđc. Naglas Jakobina, učiteljica v Ljubljani, 1-80 gld.; g. Čerin Josip, učitelj v Zagorju ob Savi, 1-50 gld.; g. Lavtižar Franc, učitelj v Kamni gorici, 1 gld.

Učiteljski konvikt: G. Šeber Rihard, lastnik tiskarne v Postojni, 15 gld.; tvrdka Jeglič & Leskovic, trgovina s specerijskim blagom v Ljubljani, 25 gld.; tvrdka J. C. Mayer, trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, 5 gld.; tvrdka Gričar & Mejač, trgovina z narejenimi oblekami v Ljubljani, 32 gld.; tvrdka A. Krejči, trgovina s klobuki v Ljubljani, 2-55 gld.; tvrdka J. Soklič, trgovina s klobuki v Ljubljani, 7-55 gld.; tvrdka Josip Petrič, trgovina s šolskimi zvezki in šolskimi potrebščinami v Ljubljani, 100 gld.; g. Milic Rudolf, lastnik tiskarne v Ljubljani, 14-39 gld.; g. J. Kumše iz Ljubljane, nabral v Ivanjenselu 1-50 gld.;

g. Mayr Peter ml., gostilničar in posestnik v Kranju, 6 gld.; g. Mayr Peter ml., posestnik v Kranju, na knj. kr. podr. štev. 1. 13-80 gld.; g. Žumer Andrej, c. kr. okrajni šolski nadzornik v Kranju, 3-20 gld.; g. Korošec Josip, nadučitelj v Kropi, 1 gld.; g. Lavtižar Franc, učitelj v Kamni gorici, 3 gld.; g. Verbič Josip, c. kr. vadniški učitelj v Ljubljani, na knj. kr. podr. št. 103 17 gld.; g. Sitsch Vojteh, učitelj v St. Vidu nad Ljubljano, na knj. kr. podr. št. 2-70 gld.

Jakob Dimnik,
blagajnik.

Osobna vest. Kaznilnični učitelj v Mariboru, gospod Srečko Stegnar, je ad personam pomaknjen v X. činovni razred.

Novi odbor „Slovenskega učiteljskega društva“: G. Juraj Režek, predsednik; g. Janko Likar, podpredsednik; g. Engl. Gangl, tajnik in sourednik; g. Frančišek Črnagoj, blagajnik in upravnik; g. J. Dimnik, urednik ter odborniki gg.: Frančišek Gabršek, Luka Jelenc, Lovro Letnar in Jožef Verbič. Pregledovalcem računov so bili voljeni gg.: Anton Javoršek, Maks Josin in Karol Rožane.

Odbor „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta za l. 1899.“ Predsednik g. Andrej Žumer, I. podpredsednik g. Frančišek Gabršek, II. podpredsednik gospod Jožef Cepuder, tajnik g. Juraj Režek, blagajnik gospod Jakob Dimnik in odborniki gg.: Fran Črnagoj, Jakob Furlan, Engelbert Gangl in Janko Likar. Pregledovalcem računov so bili voljeni gg.: A. Javoršek, M. Josin in Ivan Krulec.

Gorica 28. grudna. Danes se je otvoril deželni zbor. Došli so tudi slovenski poslanci. Deželni glavar grof Coronini je predložil zakonski načrt, izdelan od vlade, za ustanovo deželnega šolskega zaloga. Poslanec dr. Gregorčič je podpiral ta načrt, poslanec dr. Tuma je predlagal, naj se načrt proglasi nujnim. Italijanski poslanec Pajer je strastno pobijal načrt, rekši, da se hoče Italijanom nastavit samokres na vrat. Nujnost se je odklonila, ker je tudi knezonadškof glasoval proti nujnosti. Načrt se je izročil odseku 7 členov, ki ima nalog, da v desetih dneh sporoči o načrtu.

Jubilejska samopomoč. Tovariše, tovarišice in učiteljske soproge, ki žele pristopiti temu najmlajšemu našemu podpornemu društvu, opozarjamo, da velja brezpozgojni sprejem samo še za mesec prosinca t. l. Zglašati se je pri g. A. Kleču, učitelju v Ljubljani.

„Sin“. Izvirna drama v štirih dejanjih, ki jo je spisal naš vrli tovariš in sourednik našemu listu, g. Engelbert Gangl, se je dne 20. grudna m. l. prvič predstavljala na slovenskem odru ter dosegla v vsakem oziru najboljši uspeh. Mi marljivemu pisatelju od srca čestitamo ter želimo, da bi nadaljeval v započetem delu ter temu krasnemu „Sinu“ ustvaril kmalu brata. Le vrlo naprej, da se tudi na tem polju pokažemo, koliko znamo in premoremo slovenski učitelji.

„Der Süden“. Edini časopis za politične, kulturne in gospodarske koristi Hrvatov in Slovencev v nemškem jeziku, izhajajoč na Dunaju, svršil je prvo dobo svojega razvitka. Akoravno je bil časopis „der Süden“ ustanovljen v najgorši dobi, pridobil si je tekom polleta vendar mnogo prijateljev, ne samo med Hrvati in Slovenci, temveč tudi med drugim slovanskim svetom. Da, celo med Nemci je našel naročnikov, najboljši dokaz, kako potreben da je bil ta list, ki so ga ustanovili odlični slovenski in hrvaški zastopniki v državnem zboru. Ta časopis, ki je izhajal s kraja po dvakrat na mesec, začel je od začetka listopada izhajati po trikrat na mesec, ne da bi se bilo starim naročnikom naročnina povišala. Od mnogih strani dohajajo vesti, da bi list skoro postal tednik. To bode pa le takrat mogoče, ko bode za tedensko izdavanje dovolj naročnikov. Že s tem, da list izhaja trikrat na mesec, so stroški večji, nego naročnina. Zato prosimo slovenske in hrvatske rodoljube, katerim je na tem ležeče, da more ta list dosežati svoje svrhe, da se nanj naročavajo, naročevanje lista čitalnicam, gostilnicam, kavarnam

in domoljubnim zavodom priporočujejo. Velike važnosti za list so tudi oglasi (inserati), posebno za one tvrdke in pojedince, koji trgovinskih in drugih zvez izvan slovenskih in hrvatskih dežela žele.

Uredništvo in upravništvo lista „Der Süden“ nahaja se na Dunaju I. Plankengasse 4.

Celoletna naročnina znaša 3 gold., polletna 1 gold. 65 kr.

Vabilo na naročbo.

Z današnjim listom nastopi »Učit. Tovariš« svoje devetintrideseto leto. Presrečno se zahvaljuje vsem svojim blagim prijateljem iz vseh slovenskih pokrajin za toliko blagovoljno podporo v minulem letu in jih obenem prav uljudno prosi, da bi se tudi v novem letu združevali kot zveste tovarišice in tovariši k svojemu »Tovarišu« ter blagovolili podpirati veliki trud, ki ga imamo za blagor in koristi slovenskega učiteljstva in domačega šolstva.

»Učiteljski Tovariš« bode z blago pomočjo svojih vrlih sotrudnikov in zvestih naročnikov tudi vprihodnje krepko delal na polju slovenskega šolstva in učiteljstva vseh slovenskih pokrajin, in več ko bode imel podpore, lepše bode izpolnoval svojo nalogo. Zatorej želimo, da bi mu bili zvesti vsi dosedanji p. i. naročniki in da bi se oglasilo še mnogo novih. Tudi najuljudneje prosimo, da bi vsi p. i. naročniki, ki so dolžni še kaj naročnine od prejšnjih let in od minulega leta, blagovolili to poravnati pri upravništvu.

»Učiteljski Tovariš« bode izhajal tudi vprihodnje trikrat na mesec in velja

za celo leto 4 gld.

za pol leta 2 „

za četrt leta 1 „

Da se vidimo veselo in mnogobrojno v novem letu!

Uredništvo.

Upravništvo.

Blagajnikov listek.

Dragi tovariši! — Še tretje leto Vam hočem biti nadležen, četudi po volji drugih. Prosim Vas pa takoj prav uljudno, da imate z menoj potrpljenje in mi ne jemljete vsake besedice za zlo, če se mi je kdaj obračati direktno do Vas. — Osobito Vas pa prosim, da mi event. napake in pomote takoj naznanite, da se popravijo — saj sem tudi že jaz marsikomu naznanil pomoto njemu v korist.

Tovariši! V zadnjem četrtletju so Vam bile izboljšane plače — menite-li, da je bil tega deležen tudi „Tovariš“? — Plačil od nikoder ni! Zastankov je za tekoče leto 1300 gld.

Tako res ne sme iti dalje. Da se „Tovarišu“ upravni stroški znižajo, se mora vsem nemarnim plačnikom „Tovariš“ z novim letom ustaviti, in sicer vsem istim, ki so z naročnino za 2 leti na dolgu, pa se niti z dopisnico ne oglase, da pojasnijo razmere.

Res — — največkrat je beda kriva, če nastaja dolg! Pri rokah imam ravnokar došel list, ki mi govori o bednem stanju ne-

kega našega trpina. Da — — komaj bi bilo, da dobiva on od „Tovariša“ podpore, ne pa da bi on prinašal žrtev „Tovarišu“! To je žalostno!

Vendar pa vselej ni tako žalostno, mnogokrat je tudi kriva nemarnost učiteljev, da trpi „Tovariš“ deficit! Marsikateri ima na jeziku zavesti v izobilju, a kjer je treba pa majhne žrtve, tedaj ga pa — — ni nikjer. Tako ne sme biti!

Prosim Vas torej prav uljudno, da se ogasite zastareli dolžniki z denarnimi pošiljatkami takoj ob novem letu!

Prosim Vas pa še to: Poslužujte se edino le čekov. To prihrani Vam in nam stroškov ter olajša poslovanje.

Čeki so se priložili že zadnji številki in to — vsled neke pomote — vsem naročnikom. Le majhen del istih dobi ček šele v tej številki.

Reklamacije pošiljajte odprte ter poštne proste.

Na nova naročila se bode oziralo le, ako se nam dopošlje vsaj četrtina naročnine, in to radi — — ljubega redu!

Ne zamerite mi, tovariši, saj se gre za naš list, za naš ugled! — —

Želim Vam končno vsem prav veselo novo leto!

Pozdravlja Vas vse Vaš tovariš

Črnagoj.

Barje, 29. grudnia 1898.

Listnica uredništva:

G. dr. Fr. K. v G.: Vašo odpoved na naš list, ki ste jo naznali našemu uredništvu, smo izročili upravništvu našega lista, da Vas črta iz vrste naših naročnikov; ne mislite pa, da bi nas ta odpoved plašila, da bi v novem letu ne stali tako zvesto ob strani primorskega učiteljstva kakor v starem letu. Še tembolj se bomo oklenili učiteljstva ter brezovirno zavrnili vsakogar, kdor bi se še nadalje upal trpinčiti stradaljoče učiteljstvo. Mi nimamo namena in tudi ne napadamo „prav po krivici“ goriških deželnih poslancev, ampak mi se le zavzemamo za goriško učiteljstvo, ki „prav po krivici“ strada! — V Istro in na Goriško: Prihodnjič!

Gospodarski program.

Naslednje tvrdke darujejo od iztržka, oziroma dobička, ki jim ga da zaslužiti učiteljstvo, dogovorjene odstotke v prid učiteljskemu konviktu. Vsakdo (vsaktera) pa blagovolji zahtevati, da se vsaka vsota, ki jo odjemavec izplača, zabeleži v prid konviktu.

1. **Jos. Petrič** — zaloga raznovrstnih šolskih zvezkov, peres z napisom: „Učiteljski konvikt“ in raznih drugih šolskih potrebščin v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6.
2. **Knjigotržnica Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg** v Ljubljani, Kongresni trg.
3. **Miličeva tiskarna** — zaloga uradnih spisov i. t. d. — v Ljubljani, Stari trg.
4. **Národna tiskarna** v Ljubljani, Kongresni trg.
5. **Šeberjeva tiskarna** v Postojini, zaloga uradnih spisov itd.
6. **Gričar & Mejač**, trgovina z narejenimi oblekami za dame in gospode v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
7. **Fran Ksav. Souvan**, trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Mestni trg.
8. **J. C. Mayer** — trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Kongresni trg.
9. **J. A. Skaberné** — trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Mestni trg.
10. **Fran Kraigher**, krojaški mojster v Ljubljani, Kongresni trg.
11. **Anton Krejči**, zaloga moških in ženskih klobukov v Wolfvovih ulicah v Ljubljani.
12. **J. Soklič**, trgovina s klobuki v Ljubljani, Pod trančo.
13. **Kavčič & Lilleg** — „Pri zlatorogu“ — trgovina s specerijskim blagom v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
14. **Jeglič & Leskovic**, trgovina s specerijskim blagom na Jurčičevem trgu v Ljubljani.
15. **F. P. Vidic & Comp.** Tovarna lončenih peči in glinastih izdelkov, opekarna, zaloga stavbinskega blaga v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
16. **Filip Fajdiga**, mizar in trgovina s pohištvo v Prešernovih ulicah št. 50 (nasproti novi pošti) v Ljubljani.

Banka „Slavija“ v Pragi — glavno zastopstvo za slovenske dežele v Ljubljani — vzajemno zavarovalno društvo, daje od učiteljskih zavarovanj provizijo „Zavezi slovenskih učiteljskih društev.“

Zavedno učiteljstvo prosimo, da po geslu „Svoji k svojim!“ podpira v prvi vrsti te tvrdke.

Izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stane za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. Udje „Slovenskega učiteljskega društva“ plačajo na leto 3 gld. naročnine in 1 gld. udnine. — Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati odgovornemu uredniku (uredništvu) v Ljubljani, Šubičeve ulice št. 3; naročnino pa prejema g. Francišek Črnagoj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljke naj se pošiljajo franko. — Oznaniila in poslanice se računajo za celo stran 15 gld., pol strani 8 gld., $\frac{1}{4}$ strani 5 gld., $\frac{1}{8}$ strani 4 gld., $\frac{1}{16}$ strani 2 gld.; manjši inserati po 10 kr. petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštne se 3 gld.